ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทของผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในการจัดทำแผนชุมชน:

กรณีศึกษาอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นายประวิทย์ อกตัน

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ อาจารย์ คร.จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา บทบาทของผู้นำกลุ่มต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนในแง่ กระบวนการ รูปแบบ ระดับ และ สาเหตุของการมีส่วนร่วม ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนชุมชน โดย เป็นการศึกษาในเชิงปริมาณ ประกอบกับการศึกษาในเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาในเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่าบทบาทมีส่วนร่วมของผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในการจัดทำแผน ชุมชนของอำเภอทุ่งหัวช้าง มีส่วนร่วมปานกลาง ซึ่งในแต่ละประเด็นผลปรากฏ ดังนี้

- 1. กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนของผู้นำกลุ่มต่าง ๆ คือ กระบวนการรับฟังความกิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนชุมชน
- 2. รูปแบบและระดับของการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในการจัดทำแผน ชุมชนคือ ต้องการแสดงความคิดเห็น
- 3. สาเหตุของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนของผู้นำกลุ่มต่าง ๆ พบว่า ผู้นำต้องการเสนอโครงการเพื่อบรรจุไว้ในแผนชุมชน
- 4. ปัญหาและอุปสรรคของการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้นำกลุ่มต่าง ๆในการจัดทำแผน ชุมชน คือห้วงเวลาในการจัดทำแผนชุมชน ระหว่างเดือนกรกฎาคม และกันยายนไม่เหมาะสม

2. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ในประเด็นต่าง ๆ ในการจัดทำแผนชุมชนสามารถสรุปผล การศึกษาในแต่ละส่วน ดังนี้

1. ทัศนะและความเข้าใจต่อแผนชุมชนของผู้นำกลุ่มต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ ที่ ปฏิบัติงานในตำบล คือ แผนชุมชนเป็นแผนพัฒนาของแต่ละหมู่บ้านที่จัดทำขึ้นโดยผ่านเวที ประชาคมของหมู่บ้าน

- 2. กระบวนการขั้นตอนการจัดทำแผนชุมชนผู้นำกลุ่มต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในระดับตำบล มีกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำแผนชุมตามแนวทางที่ทาง หน่วยงานราชการกำหนด
- 3. รูปแบบการจัดทำแผนชุมชน ผู้นำกลุ่ม ที่ได้ดำนินการ ในหมู่บ้านคือ การพบปะพูดคุย แบบไม่เป็นทางการ การ ประชุมประชาคมอย่างเป็นทางการ โดยมีเจ้าหน้าที่มาให้ดำแนะนำ
- 4. ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำแผนชุมชน เจ้าหน้าที่ไม่มีความชำนาญในการเป็น วิทยากรกระบวนการ ผู้นำชุมชน และประชาชน ไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนชุมชน

3. ข้อเสนอแนะ

- 1. ผู้นำชุมชนและประชาชนต้องให้ความสำคัญและนำแผนชุมชนไปปฏิบัติอย่างจริงจัง
- 2. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีการบูรณาการกันทำงานร่วมกัน
- 3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นตัวหลักในการคำเนินการจัดทำแผนชุมชน
- 4. หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสนับสนุน งบประมาณ และเจ้าหน้าที่ ในการจัดทำแผนชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title The Role of Various Group Leaders on Community Planning:

A Case Study of Thung Hua Chang District, Lamphun Province

Author Mr. Prawit Oktan

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

ABSTRACT

This research aimed to study the participating roles of various group leaders and operation officers on community planning in terms of process, form, level and reasons for participating, including problems and obstacles and suggestion. Quantitative and qualitative methods were conducted in this study.

1. The result of the quantitative study

It was found that participating role of various group leaders on community planning in Thung Hua Chang District was in a medium level. The study aspect could be concluded as follows:

- 1. Participating process in community planning of various group leaders was the process of paying attention to attitudes of all sides.
- 2. Form and level of various group leaders' participation on community planning was to express their point of view.
- 3. The reason for various group leaders participating in community planning was to propose and include the projects in the community plan.
- 4. Problems and obstacles for various group leaders participating in community planning were inconvenient time, during July and September.

2. The result of the qualitative study

The result of the qualitative study in each aspect could be summarized as follows:

1. Various group leaders and operation officers possessed attitude and understanding towards community plan that community plan was the development plan that each village had worked out through the village community meeting.

- 2. Various group leaders and operation officers in sub-district level had followed the guidelines of community planning process according to the government agency's specification.
- 3. The form of community planning that group leaders had undertaken was informal conversation and informal meeting accompanying with official's suggestion.
- 4. With regard to problems and obstacles, officials lacked the expertise to be a process specialist. Group leaders and people did not concentrate on community planning.

3. Suggestion

- 1. Group leaders and people had to concentrate and implement community plan critically.
  - 2. Related organizations had to integrate the work together.
- 3. Local Administrative Organizations had to be the core unit in charge of community planning.
- 4. Other organizations as well as Local Administrative Organizations had to support budget and staff in community planning.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved